

Text per las medias

Schaner 2024

L'onn 2024 en il Museum da la natira dal Grischun

Retrospectiva sin l'onn 2023: Il luschard taclà ed il giat en il center

Anc fin ils 21 da schaner 2024 infurmescha l'**exposiziun speziala «Il giat. Noss animal da chasa selvadi»** davart l'animal da cumpagnia il pli popular da la Svizra. L'exposiziun ed il program accompagnant han chattà in grond interess. Er a chaschun da la sonda lunga 2023 è il giat stà en il center ed ha attratg bleras visitadras e blers visitaders.

Avant è vegnida mussada l'**exposiziun speziala «Luschard taclà. Tut en urden?»** en il Museum da la natira dal Grischun. L'exposiziun ha infurmà davart la biologia e davart ils spazis da viver da quest luschard ch'era fermamain derasà pli baud, che figurescha dentant oz sin la glista cotschna da las spezias d'animals periclitadas.

Danovamain han cuà quatter **pèrs da randurels pitschens** en la chasetta da gnivar da la vart vest dal Museum da la natira. La gnivaziun da dus pèrs è vegnida trasmessa directamain en las exposiziuns.

La registraziun da la derasaziun da **randurels pitschens che gnivan sin edificis** en il Grischun cun agid da Citizen Science è terminada. Las evaluaziuns èn en curs.

La fundaziun Collecziun dal Museum da la natira dal Grischun ha pudì acquistar dus quarzs da fim extraordinariamain bels e gronds che derivan da la Val Medel. Els pon vegnir admirads sin il 2. plaun sura.

Las **exposiziuns permanentas** èn vegnidas cumplettadas tranter auter cun in tais e cun dus portgs selvadis giuvens.

L'onn 2024

Exposiziuns: Stgilat ed evoluziun

Dals 14 da mars (vernissascha: ils 13 da mars) fin ils 25 d'avust 2024 pon ins visitar l'**exposiziun speziala «Stgilat»**. La gronda part da las abitantas e dals abitants da la Svizra han gia vis ina giada in stgilat. Nus enconuschain il stgilat europeic sco animal charin e fitg enconuscent, ch'ins po observar savens. En cudeschs illustrads, sin objects da decoraziun ed en films da reclama è el omniprescent. Dentant la moda da viver da questa spezia apparentamain enconuschenta è fascinanta e tuttina magari nunenconuschenta. L'exposiziun «Stgilat» preschenta ils artists-rampignaders e lur adattaziun sorprendenta a differents spazis da viver. L'exposiziun è vegnida producida dal Museum da la natira da Winterthur.

L'evoluziun vegn savens percepida sco in process plaun, che dura milliuns d'onns. Dentant las proceduras d'evoluziun sa splegan cuntinuadamain, adina e dapertut, e mintgatant uschè svelto, che nus na las pudain betg observar. Ellas mussan tant la naschientscha da las resistenzas cunter l'antibiotica sco er il cumbat cunter la sfarinussa faussa en l'agricultura. Là nua ch'i dat vita, capitin midadas. Quai mussa **l'exposiziun speziala «evolution happens!»** a maun d'exempels da la medischina, da l'agricultura e da la protecziun da la natira.

L'exposiziun è vegnida elavurada dal Museum zoologic da l'Universitad da Turitg. En il Museum da la natira dal Grischun vegn ella mussada dals 12 da settember 2024 (vernissascha: ils 11 da settember) fin ils 19 da schaner 2025.

Per l'exposiziun permanenta èsi previs d'installar ina **gruppa da lufs** cun animals da differentas vegliadetgnas.

Sco «object dal mais» pon ins contemplar mintgamai exponats spezial. Actualmain è quai il **fragment d'ina missella d'ina brama daurada**. La preda da quest pesch da mar cun dents radunds e gizz èn conchiglias, lindornas, giomers ed erizuns da mar. Bramas dauradas naschan sco mastgels e sa sviluppan pli tard a femellas.

Sche **randurels pitschens** cuan l'onn 2024 puspè en ina chasetta da gnivar dal Museum da la natira, vegnin nus danovamain a mussar las activitads sin in monitor en il museum.

En **13 staziuns auditivas** vegnan intermediadas tegnend quint dals basegns dals uffants infurmaziuns captivantas davart tscherts exponats en las exposiziuns permanentas dal museum.

Tgi che vul ir sin ina visita guidata acustica e divertenta tras il Museum da la natira dal Grischun cun il zoolog e pedagog da museum Flurin Camenisch, po far quai cun agid da sis **podcasts**. Tut las personas interessadas survegnan uschia ina vista davant e davos las culissas dal museum.

Activitads multifaras

In program accumpagnant multifar cun referats, visitas guidadas ed excursiuns cumplettescha las infurmaziuns da las exposiziuns.

En il **Rendez-vous am Mittag** infurmeschan referats tranter auter davart il milan cotschen, davart fossils, davart bulieus d'aua, davart verms da plievgia, davart insects socials, davart plantas criminalas u davart incendis da gaud.

En la retscha da referats **NATURSPUR – referats per personas da 9 onns e dapli** rapporta Flurin Camenisch davart urs, davart stgilats, davart Charles Darwin e davart biomimetica.

La natira la saira èn visitas guidadas tras las exposiziuns permanentas. L'onn 2024 vegnan preschentads quarzs, collecziuns, spezial d'animals importadas sco er gnies d'utschels.

Il program da referats da la **Societad grischuna per la perscrutaziun da la natira** (SGN) s'occupa da la medischina da transplantaziun, da l'etica en las relaziuns tranter l'uman e la natira, da la schelira permanenta, dals carburants e combustibels sintetics, da l'explotaziun d'arom preistorica en il Surses e da las collecziuns da litgens dal Grischun. Ils 20 da mars 2024 surdat la SGN ils premis da promoziun per las meglras lavurs da maturitad en il rom da las ciencias natirals.

Ensem cun diversas autras instituziuns grischunas porscha il Museum da la natira dal Grischun l'onn 2024 per la 9avla giada il curs **Dialog cun la natira**. En quest connex vegnan intermediadas

infurmaziuns interessantas davart la natira dal Grischun en il champ da tensiun tranter niz e protecziun.

Il schaner ed il favrer infurmeschan ils **curs da la scienza da la selvaschina** las candidatas ed ils candidats da l'examen da qualificaziun per la chatscha sco er ulteriuras amaturas ed ulteriurs amatur da la natira davart ils mammals ed ils utschels sco er davart lur spazis da viver.

Danovamain vegn purschida in'excursiun da notg en il Scaläratobel. Ella ha lieu mesemna, il 1. da matg 2024.

A chaschun da la **sonda lunga** dals 16 da november 2024 stattan l'evoluziun e cunzunt l'exposiziun speziala «evolution happens!» en il center.

Er l'onn 2024 pon vegnir retratgas las **patentas da chatscha e da pestga** en il Museum da la natira dal Grischun.

Tut las infurmaziuns davart il Museum da la natira dal Grischun e davart temas actuals chattais Vos sut www.naturmuseum.gr.ch. Midadas dal program èn pussaivlas.